

Viepeszabolból

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE:
EGY ÓRA 2.80 KORONA, NEGYEDÉVRE 8 KORONA,
FÉLÉVRE 16 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 32 KORONA.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49.

A champagnei csata tovább tombol

Az Aisne és a Marne között meghiusult a franciák áttörési kísérlete

A nyugati harctér

A német jelentés

Berlin, július 24. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

A Lystől északra és Albert mellett élénk tüzérségi tevékenység. Egy helyi támadás alkalmával a franciák az Avre nyugati partján Naily mellett és tőle délre átmenetileg az Avreig törtek előre. Ellentámadásunk a helyzetet visszaállította és este Naily mellett és tőle északra az előretörő ellenség részleges támadásait visszaverte.

Az ellenség az Aisne és a Marne között tegnap reggel új hadosztályok harcbevételével tömegtámadásait folytatta. Boehn vezérezredes hadserege az ellenségnek egy több-izben megismételt támadását teljesen meg-hiusította. A franciák és amerikaiak ismét igen súlyos veszteségeket szenvedtek. Mohant és Hartennes között az ellenség többször rohmozott ellenünk. Ville-Montoire mindkét oldalán átmenetileg valamelyes területet nyert. Ellentámadásunk az ellenséget kiindulási vonalai mögé vetette vissza. Ville-Montoiret a sűrű tömegben visszaözlő és tüzérségünk által lött ellenségtől ismét elragadtuk. A páncélcsoportokat, melyek vonalainkat áttörték, szétfeltűztük, a gyalogságot, mely őket követte, ellentámadással visszavertük.

Az Ourcq és a Marne között küzdő csapatok is erős ellenséges támadásokat védtek ki. Többnyire már vonalaink előtt, a Roucourtól északkeletre emelkedő magaslatokról és a Chatele-erdőből az ellenséget ellentámadással ismét visszavertük. Délután már csak részleges támadások voltak. Az ellenséget visszavertük.

Reimstől délnyugatra a harcok egész napon át tartottak. Az ellenség a Marne és az Ardre között főbb izben sikertelenül tört elő részleges támadásra. A franciák az Ardretől északra fehér és fekete franciákkal együtt olaszokat és angolokat vetettek harcba. Csak gyengén fejlődhetek ki a készütségi állásaik-

ből a huzamosan lött olaszoknak a támadásai, melyeket csakhamar összelőttünk. A franciákat és angolokat is visszavertük, több ízben elkecseregett harc után, ellentámadással.

LÜDENDORFF,
első főszállásmester.

A német esti jelentés

Berlin, július 24. A Wolff-ügynökség jelenti július 24-én este:

A Soissons és Reims közötti harctéren egészen nyugodtan telt el a nap. Az Ourcq-tól délre és Reimstől délnyugatra helyi küzdelmek.

Soissons és Montdidier között várják a németek az új támadást

Berlin, július 23. A nyugati harctéren folyó harcokról illetékes helyen a következőket mondták:

— A mozgóharc jellege hozta magával, hogy a hadseregek nem ragaszkodnak többé mereven vonalaikhoz. Azok az idők elmúltak, amikor az állásokat betonnal építették s drótsövényekkel vették körül. Most már nem arról van szó, hogy a vidéket, magaslatokat, vasuti összeköttetéseket védjük az ellenséggel szemben. Maga a védelmi vonal mozgásban van.

Ilyen szemmel nézve a dolgokat, a németek tartják a terepet az Aisne és a Marne között, Soissons és Hartennes között, valamint az Ourcq-tól délre levő magaslatok és a Marne között levő magaslatokat és erdőket. Chateau-Thierrytől északkeletre, az Aisne és az Ourcq között a harc ellanyhult, míg az Ourcq-tól délre az ellenség még mindig élénk harci tevékenységet fejt ki. Összefoglalóan azt lehet mondani, hogy az ellenoffenzíva megállt.

A csapatok egybehangzó jelentése szerint az ellenség veszteségei rendkívül nagyok. A német vonalak előtt tucatjával állanak a szétfeltűtt tankok és szanaszét hever az ellenséges katonák holtteste. Angolok, franciák és amerikaiak, ami erő rendelkezésükre állott, harcba vetették a németekkel szemben az Aisne és a Marne között. Megállapítható azonban, hogy a küzdelem terhének oroszoldnrészét a franciák

viselik, a fontos pontokon angolokat és franciákat nem egyenlő mértékben vetnek harcba.

Egyes helyeken a németek rugékonnyan kerültek ki az ellenséges támadást, hogy azután ellentámadásban előretörve, visszavessék az ellenséget kiinduló pontján túl és kettős veszteséget okozzanak. Az ellenség vesztesége többszöröse a német veszteségeknek.

A német hadvezetőség számít arra, hogy a támadás átterjed a Soissons és Montdidier között levő területre s megtette a támadás kivédésére az előkészületeket.

80,000 embert veszettek az amerikaiak

Berlin, július 24. A Deutsche Kriegszeitung Rotterdamból július 23-iki kelettel ezeket jelenti: Azokról a súlyos vereségekről, a melyeket Foch tábornokai, Depoutte és Mangin a második támadási napon szenvedtek, hallgat a londoni félhivatalos jelentés. Ennek ellenére magántáviratokból ki lehet venni, hogy a Mangin által gyilkos módon feláldozottak a német falat nem tudták áttörni, hanem ezrével estek össze a német tüzállások előtt. Épp úgy ismeretessé vált időközben, hogy minő kíméletlenséggel vetették harcba az amerikaiakat. Az amerikaiak megbízható angol jelentések szerint 80,000 embert vesztek. Az amerikai keretek súlyos veszteségeket szenvedtek.

A francia szociálisták a békéért

Genf, július 24. A Szajna-kerület szociálistái hétfőn tartott ülésén nagy többséggel leszavazták a hazafias szociálistákat és elhatározták az azonnali, feltétel nélküli megkötendő béke követelését, továbbá a szociálisták nemzetközi békeagitációjának teljes szabadságát. Az ülés igen izgatott volt és többször hangzott a fölkiáltás: „Követeljük a proletárság diktaturáját!”

A buvárhajók munkája

Berlin, július 24. Hivatalosan jelentik, hogy egyik tengeralattjáró cirkáló, amelynek parancsnoka Nostitz korvett kapitány, elsüllyesztett 15 gőzöst és 12 vitorlás hajót összesen 61,000 bruttótonna tartalommal. Az elsüllyesztett gőzösök között volt a Dwinsk nevű 8173 tonnás csapatszallító hajó is.

Berlinben lesz a finn-orosz béketárgyalás

Stockholm, július 24. A finn-orosz béketárgyalások az oroszok kívánságára nem Revalban lesznek, mint eleinte tervezték, hanem Berlinben. A finn kormány képviselői ma Berlinben utaznak, ahol a tárgyalások már legközelebb megkezdődnek.

URANIA Ma, csütörtökön július 25. Bűnös csók dráma 5 felvonásban. Főszereplő: POLA NEGRÍ.	Pincér hazáni vigjáték 2 felvonásban.	Előadások 6 órától, utolsó előadás 9-től 11-ig	Arany Bika mozi Ma, csütörtökön július 25. A két kaplár dráma 5 felvonásban.	Prizi feljövővel vigjáték.	Előadások 6 órától, utolsó előadás 9-től 11-ig	APOLLO Egyszeres jelentés! Holnap, pénteken megnyitó előadás! A Pogrom dráma a fehér cár birodalmából 4 felvonásban. Főszereplő: Elva Kimball Young.	Előadások 8 órától, utolsó előadás 9-től 11-ig
---	---	---	--	--------------------------------------	---	---	---

Az angolok előnyomulása a Murman-vidéken

Helsingfors, július 24. A Pravda, a szovjet-kormány lapja, megállapítja, hogy Oroszország, ha nem is formszerűen, de a valóságban hadállapotban van Angliával. Az entente-csapatok a Murman-vasut mentén előre nyomulnak, céljuk nyilván az, hogy Archangelsket elvágják Pétervártól. Az újonnan felállított Murman-állam kormánya az ententével egyetértésben cselekszik, az entente oktatótisztakat ad, hogy a lakosságot katonailag kiképezzék. A bolsevikiek megkísérelték, hogy az előnyomuló angolokat kiverjék Kem városából, de nem volt sikerük. Több bombamerényletet követtek el angol tisztak ellen, de ezeknek sem volt sikere. Az angolok nagyszámu bolsevik vezért fölakasztottak. A városban angol zászló lobog. Az angolok megszállották a Kem-Kandalaks-vonalat, a bolsevikiek menekülnek és mindenütt fetrobbantják a hidakat.

Bécs, július 24. Kievi jelentések szerint angol-francia csapatok elfoglalták Petrocarsk városát a Murman-vasut mentén.

Az orosz kormány védelmi harcra készül

Berlin, július 24. A „Lokalanzeiger“ jelenti Stockholmból: Az orosz kormány mindenkihez intézett fölhívásában kijelenti, hogy a négyes szövetség Murman-parti vállalkozásai a szovjet-kormány megbuktatására irányulnak. Ezt az eljárást hadüzenetnek tekintik s megfelelő ellenintézkedéseket tesznek. Fejszóltja a kormány a munkásságot és a parasztokat, védjék meg a forradalmat.

Japán hadi készülődése

Berlin, július 24. A Lokalanzeiger jelenti Rotterdamból: A Times jelenti Tókióból: A kormány és a diplomáciai tanács ülése tovább tart. Hír szerint az alkotmánypárt enged és jóváhagyja a kormány javaslatát. Azt várják, hogy a parlamentet rendkívüli ülészsakra hívják össze. A kormány elfította a sajtónak a csapatmozdulatokról való jelentések közzétételét.

Kína és Japán bevonul Szibériába

Tokio, július 24. A Reuter-ügynökség jelenti: Az államtanács a császár elnöklete alatt tartott ülésén elfogadta a kormánynak Szibériára vonatkozó intézkedéseit.

Tientsin, július 24. (Reuter) A hadügy-minisztériumban tegnap tartott ülés alapján a kormány elhatározta, hogy Kína a szibériai intervencióban résztvesz.

Négy nagyherceget szabadon bocsátottak

Stockholm, július 24. Pétervárról jelentik: Július 18-án kelt hivatalos híradás szerint szabadon bocsátották Konstantinovic Igor, Konstantinovic Konstantin, Konstantinovic Iván és Mihajlovics Szergej nagyhercegeket, akiket Alabajevszkben fogva tartottak. Megjelent a hivatalos rendelet a cári család mináen vagyonának elkobzásáról. A volt cárnét elvitték Jekaterinburgból.

Részletek

Miklós car meggyilkolásáról

Helsingfors, július 24. Miklós volt cár agyonlövésére vonatkozóan a következő részleteket közli: A kivégzés július 16-án történt az urali szovjet rendeltére. 200 vörösgárdista vonult a ház elé, ahol az excár be volt zárva. Romanov Miklóst kivették az utcára és ott a ház előtt szó nélkül agyonlőtték. Az

urali szovjet csak utólag értesítette a moszkvai központi bizottságot a kivégzésről. — Az urali tanács az ítélet jóváhagyását kérte és a kivégzés szükségességét azzal indokolta meg, hogy veszedelmes összeesküvést fedeztek fel, amelynek célja lett volna a volt cárt megölni trónra emelni. Ez okból a halaszthatatlan ítéletvégrehajtás feltétlenül szükséges volt. — Az Ural-tanács állítólag egy halom kompromittáló iratot talált, amelyet legközelebb elküldenek Moszkvába.

Az irországi forrongás

Berlin, július 24. A Lokalanzeiger jelenti Hágából: Londonból jelentik, hogy szombaton este négy férfit és négy asszonyt tartóztattak le Milmenoskóban abban a pillanatban, amikor fegyvert akartak Irországba csempészni. Nagymennyiségű robbanóanyagot és gyújtózsínort találtak náluk.

Az olasz háború

Vezérkarunk jelentése

Budapest, július 24. — Hivatalos jelentés.

Az olasz fronton nincs említésre méltó esemény.

Az alban harcúterén derék csapataink az ellenség tartsók erőlködéseit, melyek arra irányultak, hogy a Devoll-szakaszon áttörjék vonalainkat, szívós ellentámadásokkal megállításítottuk.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

Árulás hiúsította meg a piavei offenzívát

Szurmay és Wekerle nyilatkozata a képviselőházban

Budapest, július 24.

Szász Károly elnök háromnegyed 11 órakor nyitotta meg a képviselőház mai ülését.

Szurmay Sándor báró honvédelmi miniszter javaslatot terjesztett be a tárgyalás alatt levő katonai ellátási törvényjavaslat kiegészítéséről póttáradék engedélyezése tárgyában.

A választójogi javaslatot harmadszori olvasásban, minden hozzászólás nélkül, elfogadják.

Az elnök javaslata és a Ház határozata szerint a jövő héten kedden, 30-án, lesz a legközelebbi ülés.

A piavei csata

Ezután áttértek az interpellációkra. Urmánczy Nándor az Olaszország elleni offenziya tanulságairól interpellált. — Készkarva halasztotta interpellációját, míg le nem csillapodik az idegesség, mely az országban a piavei események nyomán támadt. A sok hiába elfolyt vért nem lehet visszavezetni a nemzet testébe, de azért megpróbálja higgadtan, nyugodtan tárgyalni a kérdést. Wekerle miniszterelnök június 28-án azt mondta, hogy az ország meg lehet nyugodva, nagyobb veszteségek nem rognak érni bennünket, állásaink biztosítottak és bizalmunk lehet haderőnk jövő működése és a háború kimenetele iránt. Abban igaza van Tiszának, hogy hős katonák álltak a Piavenél és Tirolban, de aránytalanul nagy és fölösleges veszteség ért, amely kikérülhető lett volna. Nem célja azt kutatni, mekkora áldozatba került offenzívánk, csak a tanulságokat akarja levonni.

Ha nemzeti hadseregünk lett volna, az ilyesmi nem fordult volna elő. A betegség a hadsereg szervezetében, a vezérkarban van, ahol a protekció érvényesül s ahol tájékozatlan generálisok fontos pozícióba kerülnek. — A

kriegsschulába is csak stréberegyének jutnak be. A piavei vereségnek is az az oka, hogy a magyar tiszteket a csehekkel szemben tehetetleneknek deklarálják. Honvédtüzérezredek parancsnokainak 50 százaléka nem tud magyarul. Az osztrák csapatok ágyúkkal is jobban el vannak látva, mint a magyar csapatok. Mindenütt felelősségre vonták a tábornokokat, nálunk azonban Conrad grófi rangot kapott. Mi 120 kilométeres fronton támadtunk, a németek megelégszenek 16 kilométeres fronttal. Az a tanulság, hogy hajlandók vagyunk kitartani, de a könnyelmű vérdídotnak legyen vége. Az osztrák hadvezetőséget sprengolni kell.

A honvédelmi miniszter válasza

Szurmay Sándor báró honvédelmi miniszter: Arra a vádra vonatkozóan, hogy a vezérkarban csak a protekció érvényesül, kijelenti, hogy megsértene a testületet, ha ezt a támadást komolyan venné. Az olasz offenziva tervét még márciusban készítettük elő. Eleinte sikereket értünk el, de közben a Piave rohamosan megúradt, az utánpótlás lehetetlenné vált s ezért el kellett rendelni a visszavonulást, amely egy helyen nehezen ment s így áldozatokat követelt. Igaz, hogy a felszerelésünk nem volt olyan jó mint a németeké, de iparunk sem oly fejlett és teljesítőképes, mint a németeké. Hogy a gáztámadásunk nem sikerült, az igaz s igaz az is, hogy az ellenség föltett gázmázkkal várta gáztámadásunkat. Ennek — nyilant be kell vallania — árulás volt az oka. Az 56-ik krakói gyalogezred Cini nevű hadnagya a támadási tervvel átment az ellenséghez. Ugyanez történt a velencei fronton. Néhány nap előtt Albániában a pétervárad 96. gyalogezred Gillardi nevű hadnagya elárulta a támadás tervét.

Szomorú dolgok ezek és természetes, hogy a vezetőknek és a csapatoknak egyaránt meg van nehezítve a siker elérése, mihely árulók akadnak soraikban. Veszteségeink, amint azt a miniszterelnök ur megállapította, nem haladják meg a 100,000 embert. A legsúlyosabb veszteségeket szenvedett ezredeink halottainak száma nem volt 120—150-nél nagyobb. A könnyű sebesültek száma annál feltűnően nagy volt. — Ezért vannak ugye tele kórházaink. A magyarok felhasználásának arányszáma a támadás napján a következő volt: 50 százalék osztrák, 38 százalék magyar, 8 százalék horvát és 4 százalék bosnyák katona állt harcban. — Ha az offenziva nem is volt stratégiailag sikerült, az ellenséget megakadályoztuk támadásában és ezzel az egységes frontnak nagy szolgálatot tettünk. Urmánczy nem jó szolgálatot tett interpellációjával, mert legutóbbi interpellációját is az olasz repülők röpiratban terjesztették a fronton a katonák között.

A miniszterelnök válasza

Wekerle Sándor miniszterelnök: Ahol nem kedvez a hadszerencse, ott mindig bünbakot keresnek. Állásaink biztosítva vannak és csak jelentéktelen pontokat adtunk föl az emberanyag kímélése érdekében. Ilyen ügyekben sehöl a világon nem folytatnak olyan vizsgálatot, amilyent Urmánczy követel. — A vizsgálat a legszigorúbban megtörtént és a tanulságokat levontuk. A magyarság érdekében nem tartja ildomosnak a közbelépést, mert Magyarországnak olyan királya soha nem volt, aki annyira szívén viselte volna a magyarság érdekeit, mint a mostani király.

Urmánczy Nándor: Nem veszi tudomásul a válaszokat, mert sem a honvédelmi miniszter, sem a miniszterelnök nem arra választott, amit kérdezett.

A Ház a válaszokat tudomásul vette.

Egyéb interpellációk

Meskó Zoltán a fejadagok felemelése és természetáruk megállapítása tárgyában interpellál.

Serényi Béla gróf földmívelésügyi miniszter kijelenti, hogy a jövő évi termés árának megállapítása az őszi hónapokban kerül

sorra. A fejadagokat, mihielyt lehet, föl fogják emelni.

Ritter János egy német katonai szaklapnak, amely a magyarság ellen izgat, a frontról való kitiltását követeli.

Wekerle Sándor miniszterelnök maga is lehetetlennek tartja, hogy a fronton ezt a lapot terjesszék és ezért intézkedéseket fog tenni.

Albrick Hermann az 1913-ban a részleges mozgósításkor bevonult bosnyák katonák leszerelését követeli.

Szurmay Sándor báró honvédelmi miniszter megnyugtató válasza után a Ház ülése egyenegyed háromkor véget ért.

A nyolcadik hadikölcsön

Az utolsó napok jegyzései
Debrecenben és a vidéken

A Takaré- és Hitelintézet részvénytársaságánál újabb a következő hadikölcsön-jegyzések eszközöltettek: Tóth Sándor 12,000, Hajdudorogi Néptakarékpénztár, dr. Márton Kálmán egyenkint 10,000, Pogácsás Lőrinc Hajdudorog 6000, Mandel Lipót részvénytársaság, V. B., Rauchbauer Odón, Sz. K. egyenkint 5000, Debreceni Csizmadia Ipartársulat Sz. K. egyenkint 3000, Hegedűs és Sándor 2000, dr. Csáthy Dezső, Szilagyai Emma, Telegdy Györgyné, Vadon Ilonka, Telegdy György egyenkint 1000, Lukács Károly 800, Bikfalvy Miklós, Klein Sándor, özv. Kiss Gyuláné, Vadon Ilonka, Hamburger Emilné, Kiss Karolina, dr. Domokos Andrásné, Kiss Erzsébet, Váry Erzsébet egyenkint 500, Szücs Arpád, Nagy Lajos egyenkint 300, Részler Bernát, Kathy Sándor, Szücs Juliska egyenkint 200 korona.

A Hajduböszörményi Hitelbank és Takarékpénztárnál a VIII-ik hadikölcsön alkalmával a jegyzések összege meghaladja a hat millió koronát, amely összeggel a nyolc hadikölcsön alkalmával az intézetnél eszközölt jegyzések összege megközelíti a 20 millió koronát. Nagyobb jegyzések: Az intézet által szerzett hadikölcsönbiztosítások összegének megfelelően eszközölt jegyzése a Magyar Országos Biztosító Intézetnek 1,500,000, Tiszántúli református egyházkerület 1,000,000, Református egyházközség Gát 1,000,000, Debreceni református kollégium 500,000, Beregi református egyházmegye Munkács 400,000, Nagybánya város jegyzése 50,000, Nagybányai református egyház 50,000, Soltész Elemér Nagybánya 50,000, az intézet saját jegyzése 50,000, Nagydorogi lelkész utján 40,000, Pelsőci lelkész utján 35,000, Balatonkenesi lelkész utján 40,000, Viski lelkész utján 35,000, Técsői lelkész utján 45,000, Tiszadobi lelkész utján 25,000, Cserevenkai lelkész utján 25,000, Szeghalmi lelkész utján 30,000 Tiszavalki lelkész utján 20,000, Tiszainokai lelkész utján 20,000, Brassói lelkész utján 25,000 korona. Helybeli jegyzések: Baltazár Dezső dr. 10,000, Sz. testvérek 120,000, Kovács Nagy Márton 25,000, Paksy Juliska 13,000, özv. Sóvágó Endréné, Kovács Nagy Imre, Sajtos Sándor, Kohn Lajosné, Izraelita hitközség, Fegyveres András, Földesi István, Fehérváry Imréné, dr. Kathy Márton egyenkint 10,000, dr. Kövér Gábor 12,000, U. Szabó Sándor 22,000 korona, stb. stb.

— A külügyminiszter kihallgatása. Bécsből jelentik: A király tegnap hosszabb magánkihallgatáson fogadta Burián István gróf külügyminisztert.

— Hussarek báró lett az osztrák miniszterelnök. Bécsből táviratozzák: Hussarek báró ma kihallgatáson volt a királynál. Ki-nevezése ma este megtörtént. A királyi kéziratokat a „Wiener Zeitung” legközelebbi száma hozza.

— A horvát bán Budapesten. Mihalovich Antal horvát bán ma reggel Zágrábról Budapestre érkezett.

HIREK

— Tanácskozások a termésrendelet végrehajtásáról. Budapesti tudósítónk jelenti: A közlelmezési hivatalban napok óta tanácskozások folynak a termésrendelet végrehajtásáról. A vármegyék és törvényhatósági városok főispánjai csoportonként jönnek Budapestre és herceg Windischgrätz közlelmezési miniszter vagy Nagy Ferenc államtitkár elnöke alatt naponta délelőtt 11-től este 8 óráig tanácskoznak. E tanácskozásokon részt vesznek Wessprémy Zoltán főispán, Márk Endre udvari tanácsos polgármester, Vásáry István dr. tanácsnok is.

— Debrecen város hadikölcsönjegyzése. A jog- és pénzügyi bizottság ma délelőtt 12 óra után Vargha Elemér dr. tb. főjegyző elnöke alatt ülést tartott, amelyen elhatározta a bizottság: javasolni fogja a közgyűlésnek, hogy a VIII. hadikölcsönre 1,400,000 koronát jegyezzen. És pedig egyenlő részletekben — 200,000 koronás tételekben — a következő pénzintézeteknél: Alföldi Takarékpénztár, Debreceni Első Takarékpénztár, Általános Forgalmi Bank, Ipar- és Kereskedelmi Bank, Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókja debreceni és a Belvárosi Takarékpénztár és az Angol-Osztrák Bank budapesti pénzintézeteknél.

— Magyar bakák aratnak Ukrajnában. Kievből jelentik: A „Narodnoje Bjelo” jelenti Jekaterinoszlávból: A magyar és osztrák parancsnokság osztagokat állított fel, amelyek az ukrán parasztlakosságnak segíteni fognak az aratási munkálatokban.

— Cukor. A cukorgyárak ez idő szerint csupán nyers cukrot szállítanak, azonban a köz-ellátási hivata csekély tartalékcukorját felhasználja arra, hogy a közönségnek némi kristálycukrot is juttasson. — Ennek folytán további intézkedésig a kiadott cukorjegyek háromnegyed részben nyers, egynegyed részben kristálycukorra váltandók be a kereskedők által.

— Az oroszországi kolera. Helsingforsból táviratozzák: Egész Észak- és Közép-Oroszországban dühög a kolera. Pétervárott a múlt szombaton 840 új eset volt, Arhangelskben naponta 30, Saratovban naponta 140 új áldozata van. Az utóbbi napokban a járvány átterjedt Moszkvára, Nizsnijnovgorodra és Szamarára is.

Moszkvából táviratozzák: Az ukrán kormány elzárta az orosz határt a kolerajárvány miatt.

— A Gazdasági Népbank r. t.-nak Ermihályián folyó hó 21-én megtartott rendkívüli közgyűlésén az alaptőkének 400,000 koronára való felemelését határozták el és tudomásul vették, hogy az intézet igazgatósága a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank érdekköréhez tartozó Egyesült Ermihályi Takarékpénztár és Ermihályi Hitelbank Részvénytársasággal szoros együttműködésre vonatkozó megállapodásokat létesített. Az igazgatóság tagjainak megválasztották Lovass Istvánt, az Ermihályi Takarékpénztár igazgatósági elnökét, Szöke Sándort, a P. M. K. B. nagyváradi fiókjának főnökét és Benedek Zoltánt, az Ermihályi Takarékpénztár ügyvezető igazgatóját.

— Elégett villanszerelő. Nagyváradról jelentik: Ambrus János villanszerelő tegnap a Szigligeti-utcában azzal foglalkozott, hogy a transzformátornál kikapcsolja az áramot arra az időre, amíg a vezeték rendbehozásán dolgoznak a lakatosmunkások. Rövidzárlat támadt és az áram Ambrus jobb vállát, fejét, az arcát, a gyomrát és hasfalát annyira összeégette, hogy haldokolva szállították be a közkórházba.

— Az idei burgonyatermés lefoglalása. Ahivatalos lap a kormány rendeletét közli, a mellyel az 1918. évi burgonyatermést közcélokra lefoglalja. Aki burgonyát termel, készleteit csak az Országos Burgonyaközvetítő Irodának, illetve megbízottjának adhatja el. Szabadon csak azzal a mennyiséggel rendelkezhetik, amely házi és gazdasági szükségleteinek fedezésére kell. — Ipari üzemek, még ha mezőgazdasági üzemmel vannak is kapcsolatban, csak kormányengedéllyel dolgozhatják fel az idei burgonyát. A burgonyakészletek fölött a Burgonyaközvetítő Iroda rendelkezik, amely mellé véleményező hatáskörrel külön tanácsot szerveznek.

— Amerikában szabad megölni a németet. Berlinből jelentik: Prager Róbert német alattvaló gyilkosait az amerikai esküdtbíró-ság fölmentette. A „Newyork Times” erről többek között így nyilatkozik: Prager Róbert gyilkosainak fölmentése szemmel láthatóan súlyos hiba volt az igazság ellen. — A védő új — iratlan — törvényre hivatkozott. A régi iratlan törvény botrány volt és botrány az új is, amely a gyilkosságot szintén törvényes amerikai intézménynek tekinti. A newyorki „Evening Post” kijelenti, hogy Prager gyilkosainak fölmentése súlyos véttség az igazság ellen. A tényállás — ugymond alap — kétségtelen volt, de a bíróság vonatkozott marasztaló ítéletet mondani. — A verdikt azt mondta, hogy nem bűn egy németet megölni. Az egész sánálatraméltó eset szégyennel kell hogy eltöltson minden amerikai.

— Ideiglenesen megszűnt a repülőpostajárat. Budapesti tudósítónk jelenti: A katonai hatóság tegnap délután értesítette a posta- és távirat-vezérgazgatóságot, hogy Mátyásföld és Aspern között további intézkedésig megszűnnek a repülőpostajarak. Ennek következtében ma reggel már nem vettek fel Budapestten Bécsbe szánt repülőpostai küldeményeket. Az utolsó indítás tegnap délután volt. Ma reggel már nem érkezett meg Aspernből a repülőgép. Az intézkedés ideiglenes jellegű.

— A moziipar államosítása ellen. A magyar kormány a „mozgófénykép-országos rendezése” címen törvényjavaslatot terjesztett e hó 18-án a képviselőház elé. Ez a javaslat existenciájukban támadja meg a mozgófénykép-vállalatokat, — egyszerűen a mozgófénykép-ipart konfiskálja. A törvényjavaslat szerint mozgófénykép-üzemeket a jövőben csak községek létesíthetnek és tarthatnak fönn és a mozgófénykép-mutatványi engedélyek a törvényjavaslat életbeléptetésének napjától két év elteltével, minden kártérítésre való igény nélkül megszűnnek. A kormány a moziüzemeket községesíteni kívánja, a filmek termelését és a velük való kereskedelmet pedig állami ellenőrzés alá akarja vonni, nemcsak pénzügyi szempontból, hanem azért is mert az állami közérdek védelmében gátat akar vetni az üzleti élelmesség elé, ahol ez a közérdekséget, vagy épen a társadalmi rendet veszélyezteti. A törvényjavaslat készítője nem ismeri a mozgófénykép-színház-üzemek technikáját, mert ha ismerné, tudnia kellene, hogy a mozgófénykép-színházak legnagyobb része bérházakban nyert elhelyezést, a tulajdonosok 25—30 éves szerződéseket voltak kénytelenek kötni a bérházak tulajdonosaival, egyes üzemek 7—800,000 koronás átalakítási munkát végeztek és egyúttal kötelezték magukat arra, hogy a hosszulejárati szerződésük leteltének idejében az épületeket épen úgy visszaállítsák, mint ahogy azokat eredetileg átvették. Az így befektetett tőke az egész országban meghaladja a milliárdot. Ami a községek részére új pénzforrás nyitását illeti, az egyértelmű a mozgófénykép-ipar tönkretételével. A községek nemcsak nem élvezhetik azokat a bevételket, amelyeket a jelenlegi tulajdonosok vígalmi és egyéb adók, engedélyek és más

közterhek címén a községi pénztárba fizetnek, hanem a legtöbb esetben a vállalkozás deficitjét is kénytelenek lesznek viselni. — A mozgókép-ipar egyéni ötleteket, szakismeretet, izlést, üzleti élelmességet és sokszor ötlepszerűt oly áldozatkészséget követel, amely községi, bürokratikus vezetés mellett el sem képzelhető. Ha a javaslat törvényerőre emelkednék, nemcsak a mozgókép-színházakat, hanem a most megindult magyar filmgyártást is tönkretenné, mert a filmgyártás fellendülésének alapfeltétele a szabad verseny. A községésítés teljesen megszünteti a szabad versenyt. A községi mozik ugyanis verseny nélkül állanak. A mozgóképvállalatok községésítése esetén a jelenleg fennálló verseny megszüntése folytán a magyar filmgyártás nemcsak az exportját volna kénytelen teljesen megszüntetni, hanem a kölcsönös leszorítása miatt a csekélyebb költséget igénybevételeivel alacsony színvonalu filmeket lesz kénytelen előállítani. A községi mozik pedig kizárólag a selejtes minőségű külföldi filmek importjára lesznek ráutalva s ezzel megszüntik a magyar mozik nemzeti jellege, erkölcs-nemesítő hatása.

Betöltendő katonai alapítványi helyek.
A cs. és kir. hadügyminisztérium több megüresedett katonai alapítványi helyre pályázatot hirdet, melynek részletes feltételei a cs. és kir. katonai állomásparancsnokságnál (Debrecen, Szent Anna-u. 1.) tudhatók meg.

Dr. Trocsányi Béla nőorvos-születész rendeléseit újból megkezdte Kossuth-u. 8. sz. alatt.

Ágyonlőtt katonaszökevény. Budapesti tudósítónk táviratozza: Ollémar Lajos 27 éves népfölkelőt, aki civilben is többször volt büntetve lopás és rablás miatt és aki a rögtönítelő bíróság elől már kétszer megszökött, a budapesti rögtönítelő bíróság golyó általi halálra ítélte. Az ítéletet ma hajtották végre a budapesti honvédpótzászlóalj laktanyájában.

Tizenöt ezer koronát csalt össze Mándy László. Megirtuk, hogy a kolozsvári rendőrség elfogta Mándy Lászlót, a közismert szélhámost, aki Debrecenben is huzamosabb ideig volt egyik rőfőskereskedésben mint segéd alkalmazva és akinek a bünlaistromát egy heti fáradságos munka után most állította össze a kolozsvári rendőrség. Mándy ahogy a katonaságtól megszabadult, hazament Nyiregyházára és csak ezen a helyen 13 rendbeli szélhámost követett el. Hol tisztviselőnek, hogy egy nagyobb élelmiszer-szállító részvénytársaság igazgatójának adta ki magát. Mindenki el hitte, hogy nagymennyiségű élelmiszer, dohány, cukor felett rendelkezik s bárkinek készséggel szállít, ha előleget adnak. Így történt, hogy az emberek léprementek. Több ezer koronát csalt így ki és azután meglépett. Nyiregyházáról Budapestre tette át működésének színterét, ahol öt ember s köztük igen tekintélyes kereskedők és hivatalnokok jóhiszeműségével élt vissza. Később Tokajban ütötte fel tanyáját, itt nyolcrendbeli, Debrecenben négy, Miskolcon három, Nagyváradon három és Élesden kétféle csalást követett el. Mind ezt töredelmesen, unottan adta jegyzőkönyvébe a kihallgatást végző detektívnek. És arra a kérdésre, hogy mennyit tett ki a kicsalt összeg és hogy minden csalását elmondotta-e, egykedvűen így válaszolt:

— Azt hiszem, hogy 10—15 ezer koronáról lehet szó. Különbösen nem emlékszem bizonyosan sem az összegre, sem azok számára, akik élelmiszerek bevásárlására nekem megbízást adtak.

Megkérdezték tőle, hogy miért nem tett eleget a megbízásoknak?

— Kezdetben gondoltam erre, — válaszolta szemtelenül — de közben csináltam egy pár görbe napot és a pénz eluszott.

A szélhámost tegnap kísérték át a kir. ügyészség fogházába.

MINDENKINEK

hazafias kötelessége, hogy hadikölcsönt jegyezzen!

NYILTTÉR. *)

PORTOIS Butorok
és lakás berendezések

legnagyobb választékban, különféle kivitelben, minden árban.

SZÍNHÁZ

Kabare-előadások a Vigszínházban.

Pénteken, szombaton és vasárnap tartják a Vigszínházban Horváth Kálmán, Seregh Marcsa, Káldor Dezső, Kassay Károly és Bihary Zoltán — fővárosi újdonságokból összeállított programjukkal igen mulatságosnak ígérkező kabare-előadásait. A tegnap leközölt műsor nagy érdeklődést keltett a közönség körében, úgy, hogy az elővételi pénztár jövlása szerint Horváthéknak minden előadásuk telt háznak ígérkezik. Vasárnap délután mérsékelt helyáru előadás is lesz, amely 4 órakor kezdődik. Vasárnap délután és vasárnap este más és új program lesz.

Az **Apollo-mozgósínház** csinosan, izléssesen átalakítva ványa kedves közönségét a holnapi, pénteki, megnívó előadásra. A műsor is finnyos, amennyiben egy kitünő rebriz, „A Pogrom” kerül vászonra. Ez a nagyszerű amerikai film, melyben Klara Kimball Young játsza oly kitünően a főszerepet, méltó megnívótja az ujonnan átalakított Apollonak.

Az **Arany Bika-moziban** ma utóliára kerül műsorra „A két káplár” című ötfelvonásos dráma.

Pola Negri, a kitünő filmprimadonna, oly kitünő alakítást nyújt a „Bűnös csókok” című ötfelvonásos drámában, hogy a közönség szeretete e méltán népszerű moziar iránt csak fokozódni fog ezután. Ma bucsuzik az Uránia közönségétől.

Hirdetmény.

Stern József és Testvére Kefeavár r.-t. részvényeseinek folyó évi július hó 22-én tartott rendkívüli közgyűlése a társaság alapítókének 1250 drb egyenként 400 korona névértékű új részvény kibocsátásával 500 000 koronáról 1 millió koronára való felemelését határozta el a következő módokat mellett:

1. Az ujonnan kibocsátandó részvényekből 625 darabra elővételi jog biztosítatik a régi részvényeseknek olyként, hogy minden 2 részvényre 1 új részvény 404 korona egyidejű lefizetése ellenében, mely összegből 4 korona részvénybélyeg és költség, a részvényesek rendelkezésére bocsátatik. Tört részvények nem adnak ki.

2. Az elővételi jog gyakorlása végett a régi részvények köpenvei számiégyzék kíséretében **1918 július hó 25-től augusztus 9-ig bezárólag** átvételezés végett az **Alföldi takarékpénztárnál Debrecenben** mutatandók be. Az elővételi jog ezen határidő leteltével megszűnik.

3. Az új kibocsátású részvényekért az elővételi joggyakorlásának napján befizetendő részvényenként a teljes 404 korona, továbbá a 400 koronának 1918 július 1-től a befizetés napjáig számított 5%-os kamata.

4. Az új részvények 1918 július 1-től részesednek a társaság nyereségében.

5. A befizetésekrol ideglenes elismervények adnak ki, amelyek 1919 január 1-től kezdve a Pesti magyar kereskedelmi bank budapesti központi pénztáránál és az Alföldi takarékpénztárnál Debreczenben végleges részvényekre fognak kicseréltetni.

Debreczen, 1918. július hó 22.

Az igazgatóság

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Ferenc József-ut 49., a főpostával szembe.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása minden szó 20 fillér. Vastagabb betűbőlszedett szavak 40 fillér. Legkisebb apró hirdetés 2 korona.

Aranyat-ezüstöt, brillántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédulákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek, Steiner Mihály Széchenyi-u. 19. szám.

Ház adómentes, negyállomásnál, Gillány-utca 7., eladó Sümeginnél, Csapó 11.

Hajdusági rudsodró

legjobb békebeli minőségben kapható

GRÓSZ NAGY PERENCZ gyógyszerésznél. „Arany gyógyszer” gyógyszerár, (színház mellett)

Viszontelárusítók kedvezményben részesülnek.

Eladó szőlő és gyümölcsös. Széchenyi-kert, István ut 26—28. sz. 3400 □-öl, 120 méter utcai fronttal, a tisztviselő-telep szomszédságában, a villamos állomáshoz pár percznyire, a legnemesebb gyümölcsfákkal beültetve jutányos áron eladó. Felvilágosítást nyújt László Imre városi nyomda.

Eladó Nagyhegyesen 57 hold kitünő fekete föld, jó karban levő fanyával. Kedvező fizetési feltételek mellett. Gazdák Bankja, Kossuth u. 17.

Idősebb izraelita fentjáró beteg férfi mellé keresek azonnali belépésre tisztességes nő, aki háziitendőkben is segédkezzék. Cím: Reál-utca 4. szám.

National-kasszákat legjobban javít Keszler, első debreceni műszerész, Széchenyi-utca 1.

Aktívek törött aranya, ezüstje, ékszere, vagy zálogjegye van eladó, hívja meg Krámer. Arany Bika-bérlház 3.

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett a Kossuth és Batthyányi-utcai nagy sarok bérlház. Ezen bérlház Debreczen kellő közepén, színház, pénzügyi palota és rendőri palota mellett a legforgalmasabb helyen fekszik. A ház egy emeletes, több rendbeli nagyon szép uri lakásokat foglal magában, több mint 100 méteres utcai fronttal, az egész földszint fizethelyiségekkel van ellátva. Erdőkívülök értekezhetnek a Debreczeni Gazdák Bankjánál, ugyanazon épületben.

Nyomdászstanoncok

felvételnek Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, Plac-utca 49.

Üzletáthelyezés.

Katonai szabóságomat

Ferenc József-ut 56. szám alól Ferenc József-ut 70. szám alá, Dr. Fráter-féle házba helyeztem át. Urbanovics Miksa.

JÁNOSI ZOLTÁN

ABSOLON

című 5 felvonásos, bibliai tárgyú történeti tragédiája

Ára finom fehér papíron K 6.—

„ finom velin papíron K 8.—

kötve mindegyik 4 koronával drágább

kiadóhivatalunkban kapható.

VISZKETECSÉGET, SÖMÖRT, RÜNT

a leggyorsabban elmulasztja a Dr. Flesch-féle eredeti, törvényesen védett „SKABOFORM-KENŐCS”. Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétes Dr. Flesch-félet kérjünk. Próbátégely K 3.—, nagy tégely K 5.—, családi tégely K 12.—. Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direct a készítőnél rendelhető: **Dr. Flesch E.** „Korona” gyógytára, Győr. Vételnél a „SKABOFORM” védjegyre ügyeljünk.